

EK:n ehdotuksia norminpurkuun

Ohessa muutamia tärkeimpinä pitämiämme lainsäädännön muutosehdotuksia, jotka olisi tärkeää saada valmiiksi vielä nykyisen hallituskauden aikana.

Oheistamme mukaan myös ”Yrityksille turvattava reilu kilpailuasema” -julkaisun, sekä viime vuonna päivitetyn EK:n ja sen jäsenliittojen sääntelyselvityksen, josta myös käy ilmi useita kesken olevia sääntelyhankkeita, joiden edistäminen on tärkeää. Lista sisältää nyt myös jonkin verran vanhentuneita, eli valmiiksi saatuja säädöshankkeita. Ne hankkeet, joita ei saada maaliin tällä hallituskaudella, tulemme esittämään osaksi seuraavan hallitusohjelman normienpurkutavoitteita.

Yleisiä tavoitteita – myös tulevan hallituksen hallitusohjelmaan

- Työ- ja elinkeinoministeriön aloittaman **Yksi yhdestä -pilottihankkeen laajentaminen kaikkiin ministeriöihin vuoden 2018 aikana**. Hankkeen tavoitteena on pysyttää sääntelyn synnyttämä kustannustaakka nykytasolla. TEM on raportoinut jo hankkeen kokeiluvaiheessa 150 000 euron suuruisista kustannussäästöistä. **Jatkossa tavoitteeksi tulisi asettaa** aktiivinen sääntelystä aiheutuvien kustannusten vähentäminen, eli **kaksi yhdestä -tavoite**, jolloin sääntelystä aiheutuvan 1 euron kustannuslisän syntyessä tulisi kyetä vähentämään vähintään 2 euron edestä yrityksille sääntelystä aiheutuvia kustannuksia. Tämä tavoite olisi tarpeen ottaa osaksi seuraavaa hallitusohjelmaa.
- Yritysten **hallinnollisen taakan ennaltaehkäisemisen tehostaminen on erittäin tärkeä tavoite**. Jo olemassa olevan sääntelyn purkaminen voi itse asiassa aiheuttaa yrityksille joskus myös kustannuksia, kun jo velvoitteiden mukaisesta menettelystä siirrytäänkin pois ja järjestelmät täytyy päivittää vastaamaan muuttunutta tilannetta. Ennaltaehkäisemisessä erittäin tärkeässä asemassa on tarkasti ja **asianmukaisesti suoritettu lainsäädäntöehdotuksen yritysvaikutusten arviointi**. Tätä varten on olemassa vastikään kehitetty instrumentti, jonka käyttöä tulisi edistää kaikissa ministeriöissä. **TEM kehittämän sääntelytaakkalaskurin** avulla on aiempaa helpompaa ja tehokkaampaa laskea konkreettisesti euromääräisesti, mitä erilaiset velvoitteet tulisivat kustantamaan käytännössä yrityksille. Tämän laskurin käyttö tulisi ottaa osaksi sääntelyvalmistelutyötä kattavasti.
- **Yritysvaikutusten arviointineuvosto on toiminut tehokkaasti** ja ansiokkaasti arvioidessaan ja analysoidessaan eri ministeriöiden laatimia hallituksen esityksiä ja niissä olevia vaikutusarviointeja. Katsomme, että **jatkossa arviointineuvoston mandaattia tulee kyetä lisäämään entisestään**. Tämä voitaisiin tehdä esimerkiksi ministeriöille asetettavan julkisen raportointivelvoitteen muodossa tilanteessa, jossa arviointineuvosto on edellyttänyt lakiehdotuksen vaikutusarviointeihin tiettyjä muutoksia.

- **Sähköisen asioinnin ja sähköisten palveluiden kehittäminen ovat tärkeä ja tehokas keino parantaa yritysten ja myös kansalaisten mahdollisuuksia asioida eri viranomaisten kanssa.** Erityisesti yritysten toistuvaa asiointia ja rekisteröintiin liittyviä asioita voidaan parantaa kaupparekisterin palveluiden muuttamisella sähköisiksi lähitulevaisuudessa. Siirtyminen sähköiseen varmennettuun asiointiin lisää myös tietoturvaa ja vähentää väärinkäytöksiä ja harmaata taloutta. Yritysten taloushallinnon ja raportoinnin tehokkuutta sähköisten palveluiden kautta kehittävä Taltio -hanke on myös asia, johon tulee jatkossa kiinnittää huomiota.

Konkreettiset sääntelyehdotukset

1. Ilmoitusmenettelyn käyttöön oton laajentaminen ympäristölupa-asioissa (YM)

Asia liittyy hallitusohjelman kirjaukseen siitä, että rutiinilupa-asioita siirretään ilmoitusmenettelyyn. Kirjaus koskee muun ohella ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupamenettelyä, jonka piirissä kansainvälisesti vertaillen on poikkeuksellisen paljon toimintoja (Suomi noin 15 000 tällä hetkellä, Ruotsi 5 000, Tanska 6 400). Yritysten investointien kannalta ympäristöluvan laajaan käyttöön liittyy se ongelma, että menettelyn kesto on Suomessa pitkä.

Hallituskaudella on jo siirretty rekisteröintimenettelyyn tai kokonaan pois luvan piiristä yhteensä noin 400 pienehköä yritystoimintoa. Valmistelussa on tällä hetkellä ns. yleinen ilmoitusmenettely, jonka käyttöön oton jälkeen luvan piiristä poistuu noin 3 900 eläinsuojaa ja noin 500 muuta yritystoimintoa. Kannatamme yleisen ilmoitusvelvollisuuden käyttöönottoa ja nyt tehtyjä ehdotuksia toimintojen siirtämisestä ilmoitusmenettelyn piiriin. Uudistusten jälkeen lupavelvollisia toimintoja jää edelleen noin 10 000-11 000.

Jotta yritysten investointeja saadaan nopeutettua, näemme, että ilmoitusmenettelyä koskevaa uudistusta tulisi vielä tällä hallituskaudella jatkaa. Ilmoitusmenettelyn piiriin tulisi siirtää jo toimivien yritysten muutos- ja laajennushankkeet, joita on vuosittaisista lupahakemuksista merkittävä osa. Uusistus siirtäisi välittömästi noin 1/3 joka vuonna tehtävistä ympäristölupapäätöksistä nopeampaan ilmoitusmenettelyyn (muutoslupahakemusten määrä vuosittain).

Ehdotuksen toteuttaminen edellyttää jatkoselvitystä YM:n jo toteuttamalle selvitykselle (YM: Raportti ilmoitusmenettelystä 20.12.2016; Ramboll Oy ja Enlawin Oy). Selvityksessä tulisi erityisesti tarkastella sitä, kuinka ja millaisella menettelyllä hankkeet voidaan erotella ilmoitusmenettelyyn ja toisaalta, millaisten hankkeiden on edelleen syytä olla ympäristöluvanvaraisia.

2. Ympäristölupamenettelyn uudistaminen (YM)

Ympäristölupamenettelyn kesto on yksi keskeisimmistä yritysten luvansaannin pulonkauloista ja investointien käyttöönottoa hidastavista hallinnon menettelyistä. Sen lyhentäminen esim. lupahallinnon omien toimenpiteiden avulla on osoittautunut hyvin vaikeaksi tehtäväksi eikä ympäristölupien käsittelyaikoja ole hallituskaudella onnistuttu lyhentämään.

Ympäristöministeriö on tilannut selvityksen Ympäristölupamenettelyn sujuvoittamisen, lupamenettelyn vaiheistuksen ja toimintamallien kehittäminen, 2017 (Valtioneuvoston selvitys ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 53/2017). Selvityksessä on ollut tavoitteena etsiä keinoja, joilla voidaan sujuvoittaa ympäristölupamenettelyä, parantaa sen laatua sekä nopeuttaa luvansaantia. Selvityksessä ehdotettuja toimenpiteitä ei ole toistaiseksi laitettu täytäntöön.

Selvityksen mukaan erikseen pitäisi selvittää ympäristölupamenettelyn kokonaiskäsittelyä sekä eri menettelyvaiheita koskevien määräaikojen käyttöönotto. Selvitystä ei kuitenkaan ole käynnistetty. Selvitys käsittelyajoista tulisi laatia pikaisesti ja laatia sen perusteella ehdotukset ympäristölupamenettelyn käsittelyajoista.

Suoraan jo laaditun selvityksen perusteella voitaisiin ottaa käyttöön:

- tehostettu luvanhakijan neuvonta ja luvanhakijan ja viranomaisten tapaaminen (mm. parantavat lupahakemusten laatua, vähentävät lisäselvityspyyntöjä ja lyhentävät näin kokonaiskestoa; laki/ohjeistus)
- kuulemisen kehittäminen niin, että se järjestettäisiin vasta lupapäätösluonnoksesta (nykyään jo hakemuksesta; laki)
- lupaehtojen nopea läpikäynti luvanhakijan kanssa ennen lopullista päätöksentekoa (selvien virheiden ja turhien valitusten välttäminen; laki/ohjeistus).

Vuonna 2016 ympäristöluvan keskimääräinen käsittelyaika oli 18,4 kk. Monissa EU-maissa käsittelyajoista on säädetty ja ne ovat useissa tapauksissa myös Suomea merkittävästi lyhyempiä; Hollannissa 2-8 kk, Virossa 4-12 kk, Belgiassa (Vallonia) 2-4 kk, Saksassa 3-7 kk ja Englannissa 2-4 kk. Hollannissa on lakisääteinen 8 kk käsittelyaika, jossa yritys saa sekä ympäristöluvan että muut toiminnan tarvitsemat keskeiset luvat.

3. Kansallinen tulorekisteri keventämään työnantajien hallinnollista taakkaa

Kansallinen tulorekisteri on määrä ottaa käyttöön vuonna 2019. Rekisteriä koskeva lainsäädäntö on vahvistettu.

Tulorekisterin käyttöönotto ei kevennä työnantajien hallinnollista taakkaa, jos sosiaalietuuksien määräytymistä koskevaa lainsäädäntöä ei muuteta. Tämä johtuu siitä, että tulorekisterin tiedot ovat riittämättömiä etuushakemusten ratkaisemiseksi.

Sosiaalivakuutuslakia tulisikin muuttaa siten, että etuuksien laskeminen voitaisiin tehdä niillä tiedoilla, jotka saadaan tulorekisteristä. Tämä edellyttää etuuksien määräytymissääntöjen muuttamista.

4. Hallintolainkäyttölain kumoaminen ja uuden lain säätäminen

OM:n esityksessä (OM 17/41/2015 HE laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi) ehdotetaan säädettäväksi laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa. Lailla kumottaisiin voimassa oleva hallintolainkäyttölaki. Lisäksi HE-luonnoksessa, joka oli lausunnolla kesäkuussa 2017, esitetään, että jatkossa pääsääntöisesti hallinto-oikeuden päätöksestä saisi valittaa KHO:een vain KHO:n myöntäessä valitusluvan. EK kannattaa kyseistä muutosta.

EK ei kannata esitykseen sisällynyttä ehdotusta viranomaiselle säädettävästä valitusoikeudesta tilanteessa, jossa ensiasteen hallintotuomioistuin on kumonnut viranomaisen päätöksen tai muuttanut sitä. Ehdotus päätöksen tehneen viranomaisen valitusoikeudesta poikkeaisi voimassa olevan lain sisällöstä. Esityksessä siis ehdotettiin yleissäännöstä siitä, että hallintopäätöksen tehneellä viranomaisella olisi oikeus valittaa ensiasteen hallintotuomioistuimen päätöksestä ylempään hallintotuomioistuimeen, jos hallintopäätöstä on ensiasteessa muutettu tai se on kumottu. Muun viranomaisen kuin hallintopäätöksen tehneen viranomaisen valitusoikeuteen ei ehdotettu muutoksia.

EK katsoo, että viranomaisen laaja valitusoikeus asioissa, joissa viranomaisen itsensä antamaa päätöstä myöhemmin muutetaan hallinto-oikeudessa, tai se kumotaan kokonaan, johtaisi todennäköisesti hallintoasioiden käsittelyaikojen merkittävään pitkittymiseen kokonaisuudessaan ja hallinto-oikeusasioiden käsittelymäärien merkittävään kasvamiseen huolimatta siitä, että myös viranomaisen valitus KHO:een olisi KHO:n myöntämän valitusluvan takana. Nämä seuraukset olisivat esitetyn uudistuksen tavoitteiden vastaisia.

Lausunnossaan OM:lle EK kiinnitti huomiota mm. oikeudenkäyntien kestoon julkisissa hankinnoissa. Hankinta-asioissa pitkät käsittelyajat ovat haitallisia sekä hankintayksiköille että yrityksille, ja näiden lisäksi myös veronmaksajille. Julkisten varojen tehokas käyttö vaarantuu prosessien kestäessä. Yritysten osalta pitkät käsittelyajat voivat pahimmillaan tarkoittaa sitä, että niiden oikeusturva jää toteutumatta.

4. Toimialaspesifit muut ehdotukset

Ohessa muutamia toimialaspesifejä esimerkkejä, jotka tarpeettomasti haittaavat yritystoimintaa ja vaikeuttavat tai estävät tervettä kilpailua.

4.1. Koulutus ja opetus:

Perusopetuslaissa (Perusopetuslain 7 §) on haasteellinen säädös, jonka mukaan yksityisen palveluntuottajan opetusluvan saamisen edellytyksenä, että järjestäjä ja kunta sopivat asiasta. Vaaditaan siis julkisen toimijan suostumus siihen, että sen yksityiselle kilpailijalle annetaan opetuslupa. Tällainen lupaedellytys pitäisi poistaa.

Valtionosuuslaissa (Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 38 §) muu opetuksen järjestäjä kuin kunta voi saada vain 94 % kotikuntakorvauksesta. Ilman mitään perusteluja vallitsee siis tällainen ero, vaikka kyse olisi täysin identtisestä opetuksesta. Jos olet julkinen tuottaja, saat 100 %:n korvauksen, jos olet yksityinen, saat 94 %:n korvauksen. Tällainen erotteleva säädös pitäisi poistaa.

4.2. Liikennepalvelut:

Joukkoliikennelain 22 §:n mukaan vain viranomaisen ostamien palvelujen tuottamiseen saa täyden tuen. Tällainen eriarvoistava säännös pitäisi poistaa.

Yksityisen kilpailijan reittiliikennelupahakemus voidaan hylätä, jos se häiritsee viranomaisen toimesta harjoitettavaa liikennettä. Tällainen hakemuksen hylkäämisperuste tulisi poistaa.

4.3. Sosiaali- ja terveystalot:

Lastensuojelulaissa joustamattomat säädökset pakollisista resursseista (Lastensuojelulain 59 §) aloittavalle toiminnalle; resurssit pitää mitoittaa heti alussa tietyllä asiakasmäärällä, täysin riippumatta todellisesta asiakasmäärästä. Tällainen alalle tuloa estävä lainkohta pitäisi poistaa.

Terveydenhuoltolain 60 §:ssä määritelty kunnan saama ns. EVO-korvaus on saatavissa vain sellaisessa koulutuksessa, jossa ohjaava lääkäri on palvelussuhteessa kuntaan. Määräys pitäisi poistaa tai muokata.

4.4. Ympäristöliiketoiminta:

Kunnilla on perusteeton yksinoikeus tiettyihin yhdyskuntajätteisiin. Yksinoikeuden tuottava lainkohta tulisi poistaa. (Jätelaki 32 §)

Kunnilla on etuoikeus tuottajavastuun alaisiin jätteisiin. Etuoikeuden tuottava lainkohta tulisi poistaa. (Jätelaki 32 §)

Kunta väärinkäyttää toissijaista velvoitettaan tuottaa palvelut markkinapuutetilanteissa kolmansille; myyvät velvoitteen varjolla palveluja markkinoille myös silloin, kun markkinatarjontaa olisi huomattavastikin. Toissijaisen velvollisuuden kunnalle tuottavaa lainkohtaa tulisi muokata. (Jätelaki 33 §)

4.5. Finanssialaa koskevat ehdotukset

4.5.1. Makrovakaussäädökset

Fivan ja Suomen Pankin ajamat uudet makrovakaussäädökset, kuten asuntolainojen lyhennyspakko, laina-aikojen pituuden sääntely ja lainamäärien rajoittaminen suhteessa kotitalouden tuloihin, ovat kansallista lisäsääntelyä.

Kyseiset välineet eivät sisälly luottolaitoksia koskevaan EU-sääntelyyn vaan edustavat puhtaasti kansallista lisäsääntelyä. EU:n luottolaitosdirektiivi ja vakavaraisuusasetus samoin kuin kotimainen luottolaitoslaki antavat jo nyt valvojalle kattavat työkalut puuttua erilaisiin makrovakaushkiin.

Uusia välineitä ei pitäisi ehdottaa ennen kuin nähdään, miten nykyiset toimivat. Esimerkiksi asuntolainojen riskipainoille tuli 1.1.2018 voimaan rajoituksia, jotka koskevat sisäisiä luottoluokitusmalleja käyttäviä pankkeja. Näiden rajoitusten vaikutukset näkyvät vasta ajan myötä kotitalouksien velkaantumisessa ja pankkien luotonantossa. Lisäksi Suomessa on juuri sisällytetty lainsäädäntöön järjestelmäriskipuskurivaatimus, joka on pankkijärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella asetettava lisäpääomavaatimus.

Asuntolainojen lainakatto otettiin vuorostaan käyttöön kesällä 2016, ja Finanssivalvonnan tuoreen selvityksen mukaan se on vaikuttanut asuntolainojen luototusasteisiin suunnitellulla tavalla. Lainakaton yhteydessä on noussut esille monenlaisia käytännön soveltamisongelmia, jotka ovat näkyneet esimerkiksi yrittäjien luotonsaannin vaikeutumisena tilanteissa, joissa yrittäjän asuntovarallisuutta on pantattu yrityslainojen vakuudeksi. Finanssivalvonta onkin joutunut korjaamaan jälkikäteen lainakattoa koskevaa täydentävää sääntelyä.

Lainakatto on hyvä esimerkki siitä, miten pankkien asiakkaisiin suoraan kohdistuvat makrovakaushki voivat helposti johtaa yksittäisten kotitalouksien kannalta kohtuuttomiin tilanteisiin. Monet makrovakaushkiä koskevat ideat on lainattu usein muista maista, joissa asuntorahoitusjärjestelmä on hyvin erilainen kuin Suomessa. Erityisesti on huomattava, että Ruotsin asuntorahoitus poikkeaa olennaisesti Suomesta esimerkiksi laina-aikojen pituuden osalta. Ruotsissa on perinteisesti ollut erittäin pitkiä ("ikuisia") asuntolainoja, kun taas Suomessa uusien asuntolainojen keskipituus on ollut alle 20 vuotta. Käytännössä asuntolainat maksetaan pois tätäkin lyhyemmässä ajassa, koska monissa tapauksissa asunto myydään jo ennen lainaajan päättymistä. Siten Suomessa ei ole sellaista ongelmaa, johon Ruotsissa on jouduttu puuttumaan mm. lainojen lyhennyspakolla.

4.5.2. Saavutettavuuslaki

Suomi on implementoimassa EU:n direktiiviä 2016/2102/EU julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta. Vastuuministeriönä asiassa on VM. Lain valmistelutyöryhmä esittää 18.1.2018 julkaistussa HE-lakiluonnoksessa, että kansallisena lisäsääntelynä direktiivin soveltamisalaan pitäisi lisätä luottolaitokset, maksulaitokset, vakuutusyhtiöt ja sijoituspalveluyritykset.

Finanssiala ry. vastustaa soveltamisalan laajennusta, koska direktiivin teknisistä vaatimuksista aiheutuisi yrityksille kymmenien tuhansien eurojen kustannuksia. Saavutettavuuden kehittäminen on kannatettava tavoite, mutta EU:ssa valmistellaan paraikaa vastaavaa sääntelyä nimenomaan yksityiselle sektorille, ja finanssiala tulee joka tapauksessa olemaan kyseisen esteettömyysdirektiivin soveltamisalassa. Ei ole mitään varmuutta siitä, että tekniset vaatimukset nykyisessä saavutettavuusdirektiivissä ja tulevassa esteettömyysdirektiivissä olisivat samat. Näin

ollen finanssialaa Suomessa uhkaavat ristiriitaiset ja päällekkäiset vaatimukset, ja yritykset saattavat joutua uusimaan verkkosivujaan toistuvasti muutaman vuoden välein.

4.6. Useita toimialoja koskevat ehdotukset

4.6.1. Elintarvikemarkkinalain valmistelu

Valmistelussa olevassa laissa ehdotetaan säädettäväksi muun muassa maataloustuotteita koskevien ensisopimusten kirjallisuuspakosta (kun ostaja on keskisuuri tai suuri yritys). Ostajalla olisi ns. ankara vastuu kirjallisuuden ja pykälässä määriteltyjen vähimmäisehtojen toteuttamisen osalta eli ostajaan voitaisiin kohdistaa lain (ei EU-asetuksen) perusteella tietyin edellytyksin seuraamuksia (huomautus/julkinen varoitus). Muilta aineellisilta osin laissa on suora kopio yrittäjänsuojalain 1 §:stä sekä viittaus SopML:n 1 §:ään. Näissä säännellään kohtuuttomia sopimusehtoja- ja käytäntöjä.

Lailla perustettaisiin uusi viranomainen, elintarvikemarkkinavaltuutettu, jonka tehtävänä olisi valvoa edellä mainittujen pykäliden toteutumista. Valtuutettu voisi siis määrätä huomautuksia/julkisia varoituksia sekä saattaa asian markkina-oikeuden käsiteltäväksi, kun kyse yrittäjänsuojalain 1 §:n tai SopML:n 1 §:n rikkomisesta elintarvikkeiden kauppaa koskevissa sopimussuhteissa (tuottaja – teollisuus, tuottaja – kauppa tai teollisuus – kauppa). Toimijoilla olisi myös tiedonantovelvollisuus, mikäli valtuutettu pyytää tarpeelliseksi katsomiaan tietoja ja asiakirjoja tutkiakseen, onko menetelty lain vastaisesti.

Tällä hetkellä alalla on toimiva itsesääntelyelin, elintarvikeketjun kauppatalautakunta. Teollisuuden ja kaupan toimijat ovat sitoutuneet lautakunnan toimintaan ja antamiin suosituksiin sekä lausuntoihin, vaikkei ne tietenkään lainvoimaisia tai valituskelpoisia olekaan. Etujärjestöt ovat ajaneet lakivalmistelun aikana ratkaisuna yhteissääntelymallia, jossa lautakunnan roolia vahvistettaisiin ja tehtäisiin siitä vaikka lakisääteinen. Erillistä, täysin päällekkäisillä tehtävillä varustettua valtuutettua ei tarvittaisi. Lautakunta on nopeampi, ketterämpi ja joustavampi kuin viranomainen. Lautakunnan edut esimerkiksi markkinaoikeuskäsittelyyn verrattuna ovat kiistatottomat (tietyin edellytyksin anonyymiteetti hakijoille, nopeus, kustannustehokkuus, julkisuus vain pyydettyä jne.). Lautakunnassa on huomattavaa oikeustieteellistä ja elintarvikeketjun osaamista, eikä lautakunta ole sidottu vain lainsäädäntöön, vaan pystyy tarkastelemaan epäreilua ja kauppatapoja sekä käytäntöjä laajemmin.

Nyt ollaan siis valmistelemaan uutta lakia, jonka aineellinen sisältö on pitkälti jo voimassa ja tarvetta elintarvikemarkkinalain uudistamiselle ei ole. Ehdotuksessa määritelty elintarvikemarkkinavaltuutettu olisi lisäksi selkeä huononnuksena nykyiseen lautakuntamalliin verrattuna. Katsomme, että tarvetta elintarvikemarkkinalain uudistukselle ei tällä hetkellä ole.

4.6.2. Hallituksen esitysluonnos EVL:n korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin sisältyvää korkovähennysoikeuden rajoittamista koskevaa säännöstä muutetaan. Muutokset perustuvat osittain sisämarkkinoiden toimintaan suoraan vaikuttavien veron kiertämisen käytäntöjen torjuntaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta annettuun direktiiviin (EU) 2016/1164. Luonnoksen mukaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 a §:ää muutettaisiin direktiiviin perustuen siten, että korkovähennysoikeuden rajoittamista koskeva säännös koskisi sekä etuyhteysosapuolille että muille kuin etuyhteysosapuolille maksettujen korkomenojen vähennyskelpoisuutta.

Korkomenojen rajoitus olisi yleinen rajoitus ja sen määrä perustuisi nykyiseen tapaan velallisen elinkeinotoiminnan tulokseen, johon on lisätty korkomenot ja verotuksessa vähennyskelpoiset poistot sekä konserniavustuslain mukaiset saadut konserniavustukset ja vähennetty annetut konserniavustukset. Korkomenot saataisiin nykyiseen tapaan vähentää täysimääräisesti korkotulojen määrää vastaavilta osin. Jos nettokorkomenot, joilla tarkoitetaan korkotulot ylittäviä korkomenoja, ovat verovuonna enintään 500 000 euroa, ne voitaisiin nykyiseen tapaan vähentää kokonaan. Nettokorkomenojen ylittäessä mainitun euromäärän nettokorkomenot voitaisiin vähentää siltä osin kuin ne ovat enintään 25 prosenttia edellä kerrotusta oikaisusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Prosenttimäärän ylittävät nettokorkomenot eivät olisi vähennyskelpoisia. Tästä poiketen muille kuin etuyhteysosapuolille maksettuja nettokorkomenoja voisi vähentää 3 000 000 euroa. Muille kuin etuyhteysosapuolille maksettujen korkomenojen vähennyskelpoisuutta rajoitettaisiin vain silloin, kun verovelvollinen on osa konsernia tai etuyhteydessä toiseen osapuoleen tai sillä on kiinteä toimipaikka.

Lisäksi EVL 18 a §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin rahoitusalan yhtiöitä koskeva vapautussäännös sekä tasevapautussäännös ja siihen liittäisiin direktiiviin perustuvat korkomenon, etuyhteydessä olevan osapuolen sekä konsernin määritelmät.

Direktiiviin perustuen jäsenvaltioille on annettu mahdollisuus rajata rajoitussäännösten ulkopuolelle ne tilanteet, joissa aggressiivisen verosuunnittelun riskin on arvioitu olevan vähäisempi. Direktiivin mukaan nämä ns. lievennysoptiot ovat seuraavat:

- yksittäiset yritykset jätetään rajoitussäännösten soveltamisalan ulkopuolelle (ei konsernirakennetta)
- infrastruktuurihankkeiden rahoitus jätetään rajoitusten ulkopuolelle
- enintään 3 Milj. eron nettokorkomenot soveltamisalan ulkopuolelle
- rahoitusalan yritykset soveltamisalan ulkopuolelle
- ennen 17.6.2016 otettujen lainojen korot soveltamisalan ulkopuolelle
- mahdollisuus soveltaa ns. tasevapautussäännöstä

Esitysluonnoksen mukaan Suomi käyttäisi hyväkseen direktiivin mahdollistamia optioita ainoastaan em. kohdan 1 osalta ja osittain kohdan 3 osalta.

Suomalaisyriyten kilpailukyvyyn turvaamiseksi esitysluonnosta tulisi muuttaa siten, että Suomi käyttäisi hyväkseen kaikki direktiivin mahdollistamat optiot. Korkojen vähennysoikeutta ei tule rajoittaa enempää kuin direktiivi edellyttää.